

PADOMJU KULDĪGA

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas laikraksts

IZNĀK TRIS REIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, 1901. gada ielā Nr. 19
Tālraksts 105

Redakcija atvērta no plkst. 9 — 18
Numurs maksā 15 kap.

№ 134 (2023)

Svētdien, 1957. g. 17. novembri

13. gads

VAI VISS SAGATAVOTS lopu ziemošanai?

Šā gada 11. septembrī rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas sēdē izskatīja jautājumu par sagatavošanos ziemai lopkopībā. Ar lēmumu uzdeva MTS direktoriem, lauksaimniecības speciālistiem, ciemu padomēm un kolchozu valdēm nekavējoties uzsākt lopu mītnu remontēšanu un dezinficēšanu.

Kopš šī laika pagājuši vairāk nekā divi mēneši, bet daudzu kolchozu lopu novietnēs nekas nav izmainījies. Tā tas ir Raiņa vārdā nosauktajā kolchozā, „Aktivists”, „Proletarietis”, Mičurina vārdā nosauktajā un vairākos citos. Nevarētu sacīt, ka ciemu padomju izpildu komiteju, pašu kolchozu valžu sēdēs par to nebūtu runāts, nebūtu pieņemti daudzi labi lēmumi, bet tomēr tie palikuši tikai uz papīra. Kāpēc? Tāpēc, ka ne ciemu padomes, ne kolchozu valdes pieņemto lēmumu izpildi pietiekami nekontrolē. Kā gan citādi var izskaidrot to, ka Raiņa vārdā nosauktajā kolchozā jau vairākus mēnešus par lopu mītnu sagatavošanu ziemai tikai runā, bet darbs netiek organizēts. Valdes locekļi un komplekso brigāžu brigadieru lopu novietnēs iegriežas gaužām reti, tāpēc arī vēl tagad šķūnī pie „Žagatām” stāv 17 jaunlopi vecumā no 6 — 18 mēnešiem. Jaunlopi nav piesieti un barību tiem dod visiem kopā. Liellopu novietnē „Žagatās” vircas aka pilna un slaucēja b. Kaļiņina nes vircu ar spainiem. Novietnē, kur strādā b. Brūmane, govīs stāv mēslas līdz ceļiem, caur jumtu tek ūdens. Bet pie Ievukalnu ciema padomes taču pastāv lauksaimniecības un lopkopības komisija (priekšsēdētāja b. Matroze), kuras uzdevums kontrolēt, lai lopus novietot labi sagatavotās mītnēs. Kolchoza valdes un brigadieru bezrūpība novedusi pie tā, ka vairākām lopkopēm ir neciešami darba apstākļi.

Līdzīga bezdarbība lopu novietņu sagatavošanā ziemai vērojama kolchozā „Proletarietis”. Šeit jau jūlija mēnesī „Apšniekos” sāka pārbūvēt par cūku novietni. Tomēr arī pašreiz būvdarbi ir vēl tikai sākumā, un cūkas mītnā „Ruļļu” novietnē, kurai jumts caurs un telpas nepiemērotas.

Iepriekšējo gadu pieredze pierādījusi, ka lielas grūtības darbā ziemā rodas tām lopkopējām, kuru lopu nav nodrošināti ar dzeramo ūdeni. Šogad šo kļūdu, kā redzams, grib pielāst lauksaimniecības arteļa „Jaunā gvarde” valde. Jaunajā liellopū kūti, kur novietotas četras govju grupas, slaucējām ūdens jāpienes ar spainiem, jo automātiskās dzirdināšanas ierīces jau ilgāku laiku nav kārtībā, bet MTS smago darbu mehānizācijas brigadei par to tūlīt netika ziņots.

Sabū, kas var iestāties kuru katru dienu, ar lielām bažām gaida arī Lisenko vārdā nosauktā kolchoza teļu un jaunlopu kopējas. Dažā novietnē jaunlopi atrodas līdz ceļiem dubļos. Kā būs, kad sāks saļt? Tādas pat rūpes ir kolchoza „Komunisma ceļš” teļu kopējai, kur nav nobeigta kūts sakārtošana.

Trūkmīlopu novietņu sagatavošanā ziemai ir arī vēl citos kolchozos. Ziemā negaidīs, un tāpēc steidzīgi jāpanāk nokavētais. Ne dienu nevīcinoties, kur tas nav izdarīts, jāizrauga vajadzīgais cilvēku skaits, ko nodarbinātu tikai pie lopu mītnu sagatavošanas, kā tas paredzēts rajona izpildu komitejas sēdes lēmumā.

Pārskats

par sēklas atbēršanas gaitu
rajona kolchozos uz 1957. g.
15. novembri

Vieta	Kolchozs	Atbērta va- saru graudu, un pākāugu sēklu proc.
1.	„Komunars”	89,3
2.	„Brīvais ceļš”	79,7
3.	„Uzvaras karogs”	67,0
4.	„Grauds”	58,2
5.	Raiņa v. n.	57,6
6.	Kārļa Marksa v. n.	53,8
7.	Lisenko v. n.	48,5
8.	„Abava”	45,5
9.	„Sarkanais karogs”	44,8
10.	„Komunisma ceļš”	39,0
11.	„Traktorists”	38,1
12.	„Sarkanā zvaigzne”	35,7
13.	„Aktivists”	33,3
14.	„Cīga”	33,3
15.	„Venta”	32,6
16.	„Brīvība”	28,4
17.	„Uzvara”	23,7
18.	„Dzimtene”	23,5
19.	„Kurzeme”	16,9
20.	Leņina v. n.	15,2
21.	„Jaunā gvarde”	11,1
22.	„Spars”	10,8
23.	„Padomju Latvija”	8,2
24.	„Kopdarbība”	8,0
25.	Ždanova v. n.	3,0
26.	Mičurina v. n.	1,1
27.	„Boļševiks”	—
28.	„Latvijas strēlnieks”	—
29.	„Leņina ceļš”	—
30.	„Proletarietis”	—
31.	„Imanta”	—
32.	„Socialisma ceļš”	—

Cukurbietes virs plāna

Kuldīgas cukurbietu pieņemšanas punktā joprojām turpina pievest bietes arī no kolchoziem, kas jau krietni pārsnieguši noslēgto līgumu.

Lisenko vārdā nosauktajā kolchozā cukurbietes audzēja 11 ha platībā. Prāvas ražas ieguvušas II brigades (brigadieris b. Bērziņš) kolchoznieces. Tā P. Romanovska no 0,5 ha novākusi 13 t cukurbietes.

Noslēgto līgumu — piegādāt valstij 145 t cukurbietes — kolchozs izpildīja jau pirms vairā-

kām dienām. Tomēr kolchozs turpina piegādāt valstij bietes virs plāna. 14. novembrī vien arteļa laudis atveda uz pieņemšanas punktu vairāk nekā 3 t sakņu. Valstij piegādāts 175,2 t cukurbietes — tāpat par 35,2 t vairāk nekā paredzēts.

Ari Raiņa vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa kolchoznieki līgumā paredzēto 80 t vietā valstij nodevuši turpat 85 t cukurbietes.

F. Meldriņš

Uzlabo laukus

Lauku un pļavu uzlabošanai lielu uzmanību veltī kolchozā „Imanta”. Pavasari ar MTS palīdzību iztīrīja no krūmiem un uzāra 35 ha lielu platību. Vēlāk tur iesēja vīķauzas un ilggadīgo zālāju maisījumu. Vīķauzas izlietoja zaļbarībai, un nākamajā vasarā tur būs lielas kultivētas ganības.

Pavasari no krūmiem iztīrīja grāvjus ap 60 ha platībā. Turpmāk kolchoznieki paredzējuši vēl izcirst krūmus turpat 100 ha platībā. Pirmajā brigādē kolchoznieks b. Birznieks jau izcirtis krūmus vairāku hektaru platībā un šo darbu turpina.

R. Upsala

Laba lopbarības kāļu raža

Vairāk nekā 20 ha platībā šogad kolchozā „Boļševiks” audzēja lopbarības kāļus. Tagad kolchoznieki pabeiguši kāļu novākšanu. Caurmērā no katra hektara novāca 200 cmt lopbarības kāļu. Ap 100 t kāļu uzglabās jaunizbūvētajā pagrabā, bet pārējos lezie-

mos stirpās. Kāju leziemošanu pašreiz veic kolchoznieki Jēkabs Čerps un Alberts Luļķis.

Bez tam piefermas laukos izaudzēti arī 400 cmt kartupeļu. Katrai slaucamajai govij paredzēts dienā izbarot 15—20 kg lopbarības sakņu.

R. Veldze

Racionalizatora ŽANA ĶIRKA devums

Elektromontiera darbs nav no vieglajiem. Te jāsalabo kāds vadu bojājums stabā, vai arī jāsakārto ielas apgaismojums, apmalnot kaut vai spuldzi. Citā vietā atkal pēkšņa avarija — kāds neuzmanīgs šoferis ar automašīnu aizķēris elektrības stabu un nolauzis to. Bojātais stabs jānostiprina vai jāapmaina. Nereti jāatjauno un jāiekārto pat jaunas elektrolīnijas. Un tā augu dienu elektromontierim darba pa pilnam.

Ja nepieciešams uzstādīt kādā vietā jaunu stabu, vajadzīgi vismaz pieci spēcīgi pulsi. Grūtāk jau ir, kad jāsalabo elektrotīkla bojājums, kas nav tik tuvu stabam.

Ilgi doma, kā atvieglot cilvēka smago darbu, nedeva mieru elektromontierim Žanim Ķirkim. Beidzot viss bija ietīnīts un elektromontieris stājās pie savas domas dzimušā racionalizācijas priekšlikuma aprēķināšanas, zīmējot dažādas mehānismu shēmas, pat visīkākās detaļas. Kad jaunais projekts bija gatavs, racionalizators to apsprieda kopīgi ar Kuldīgas elektrotīkla priekšnieku b. Sproģi, kurš neliedza arī savu padomu projekta pilnveidošanā. Beidzot pašu spēkiem tika veikti pirmie priekšdarbi topošajai ierīcei. Sasmēlēja automašīnas šasiju, no daļām samontēja motoru un ritošo daļu. Tā kā racionalizators b. Ķirkis ir ne tikai labs elektromontieris, bet arī remontspējīgs šoferis, tad dzinēja uzstādīšana tam nesagādāja sevišķas grūtības. Kad dzinējs un platforma bija sakārtota darbam, uz tās tika uzmontēta nolaižamā kāpne, ko vienlaikus var izmantot arī par celtni stabu pacelšanai no zemes.

Un, lūk, jau pirmie agregāta izmēģinājumi darbā. Bet sasniegtie rezultāti vēl pilnīgi neapmierināja racionalizatoru. Vajadzēja agregātu vairāk pilnveidot un vienkāršot tā darbu. Atkal izmēģinājumus tika pielietots daudz puliņu un ražens darbs, līdz cerības attaisnojās.

Un, lūk, šodien Kuldīgas ielās redzam strādājam elektromontieri Žani Ķirki ar savu ierīci. Jauna elektrostaba uzstādīšanai vairs nevajag lietot cilvēka fizisko

darbu, bet to visu tagad izdara mehānisms. Tas gatavo stabu paceļ no zemes noliktavā, aizgādā vajadzīgā vietā un ievieto to šim nolūkam sagatavotā bedrē. Tā ievērojami atvieglots ne tikai cilvēku roku darbs, bet pazemināta arī pašizmaksa. Ja agrāk staba uzstādīšana izmaksāja 10,97 rubļi, tad tagad, pielietojot darbā b. Ķirka konstruēto ierīci, staba uzstādīšanas pašizmaksa ir 3,23 rubļi.

Biedra Ķirka ražošanā ieviestais racionalizācijas priekšlikums atzīts par derīgu arī Liepājas enerģētiskā rajonā un racionalizators par savu jaunizgudrojumu saņēmis premiju.

A. Kociņš

Sēj kviešus kukuruzas rindstarpās

Moldāvijas PSR Lipkanu rajona lauksaimniecības arteļos „Pogrāņčnik”, „Pobeda”, Vorosilova vārdā un Kirova vārdā nosauktajā izmēģinātā kviešu sēja kukuruzas rindstarpās. Pagājušajā gadā šo metodi pirmo reizi izmēģināja kolchozs „XIX partsjezd”, iegūdam labus rezultātus — 27 centnerus graudu no ha.

Lipkanu rajona kolchozes kvieši un kukurūza aizņem

apmēram vienādas platības; izvietojot laukos augu seku, lielāko daļu kviešu nācās sēt pēc kukuruzas. Tā kā kukurūza vēl nogatavojas, kviešu sēja no gada gadā novilcinājās, tādējādi tika samazināta kviešu ražība. Kviešu sēja 90 centimetrus platās kukuruzas rindstarpās palīdzēs kolchoziem uzlabot kviešu ražu. (ATEM-LTA)

Studē lauksaimniecības ekonomiku

Lai kolchozu vadošiem kadriem dotu iespēju pilnīgāk apgūt zināšanas, kas viņiem nepieciešamas praktiskā darbā, šogad pie partijas rajona komitejas politiskās izglītības kabineta noorganizēja lauksaimniecības ekonomikas studēšanas semināru. Pirmā nodarbībā, kura notika 14. novembrī, semināra dalībnieki iepazīs ar mūsu lauksaimniecības nozari, to saimniecību un ienesīgumu. Lektors b. Zile (Rīga) sniedza sīku analīzi par atsevišķu lauksaimniecības nozaru nozīmīgumu un īpatnību kopējā ražošanas apjomā, atklāja arī tās pretrunas, kuras vēl šodien pastāv starp dažādu lauksaimniecības produktu realizācijas cenām un ražošanas pašizmaksu.

Ar dzīvu interesi semināra dalībnieki analizēja kolchozu saimniecības nozaru ienesīgumu.

Semināra trūkums pirmā nodarbībā bija tas, ka daudzi piemēri un ekonomiskās analīzes, ko minēja lektors, bija no visas republikas un citu rajonu kolchoziem, bet nebija neviena konkrēta piemēra no mūsu rajona kolchozu ekonomikas.

Turpmākās semināra nodarbības paredzēts izstudēt jautājumus par darba organizāciju kolchozos un kolchoznieku darba apmaksu, par pasākumiem lauksaimniecības produkcijas pašizmaksas samazināšanā. Semināra nodarbības notiks reizi mēnesī partijas rajona komitejas telpās.

V. Adamsons

Pa revolucionāro cīņu takām

Kuldīgas novadpētniecības muzeja darbinieki kopš šā gada pavasara lielu vērību veltīja materiālu vākšanai par revolucionāro kustību novadā (1907.—1940. g.). Darba rezultātā šodien muzeja telpās varam apskatīt materiālu izstādi par revolucionāro kustību novadā. Uzņēmumos redzam revolucionārus Lizeti Freimani — Smilgu, Augustu Kapteini, grupu Alsungas cīnītāju, Ernestu Šamu, Krišu Jansonu, Evaldu un Eduardu Gaiļus, kas atdeva savas dzīvības, sargājot pirmo padomju Kuldīgu 1919. gadā, redzam slavenos latviešu strēlniekus Jukumu Vācieti, Krišu Doniņu, Andreju Tontegodi, Jāzepu Lipinski, Kristapu Dzeni, Andreju Freimani un daudzus citus pašāziedzīgus cīnītājus, kas sargāja Lielā Oktobra iekarojumus pilsoņu kara frontēs.

Izstādes materiāli stāsta arī par tiem cīnītājiem, kas sevi nežēloja buržuaziskās un fašistiskās Latvijas pagrīdē no 1919.—1940. gadam (Ernestu Fridrichsonu, Rozīti-Birkenfeldu, Paulu Kapenieku, Eduardu Berkļavu, Jāni Dupatu, Jāni Dunduru, Indriķi Boku un daudziem citiem), par tiem ļaudīm, kas palīdzēja veidot padomju varu Kuldīgā 1940. gadā.

Padomju Latvijas sargposteni Lielā Tēvijas kara dienās stāvēja visiem kuldīdzniekiem pazīstamie Jānis Dupats, Rozītis-Birkenfelds, Jānis Jansons, Arvids un Ilvars Skudes, Arturs Berkmanis un citi.

Muzeja darbinieku lūgums kuldīdzniekiem—revolucionārās kustības veterāniem un aculieciniekiem: iesniedziet muzejam materiālus par revolucionāro kustību, dodiet revolucionārās preses izdevumus, revolucionāro cīnītāju fotoattēlus, aktīvi iesaistieties revolucionārās kustības pētīšanā. Ar kopīgiem spēkiem varēsim izveidot muzeja ekspozīciju par revolucionāro kustību mūsu novadā.

J. Līcis,

Kuldīgas novadpētniecības muzeja zinātniskais līdzstrādnieks

Partijas dzīve

Panākumi ir, bet komunisti atklāj arī trūkumus

Kolchozā „Uzvara” partijas pirmorganizācijas komunisti pulcējās, lai rezumētu savas darba rezultātus, atklātu pielastos trūkumus.

No pirmorganizācijas sekretara pārskata redzams, ka pirmorganizācija, izmantojot savas kontroles tiesības, sadarbībā ar kolchoza valdi, panākusi ievērojamu kolektīvās saimniecības nozaru kāpinājumu. Ar pirmorganizācijas iniciatīvu tika izstrādāta jauna materialās ieinteresētības sistēma slaucējām.

Partijas pirmorganizācija ievēroja, ka iepriekšējā gadā materialā ieinteresētība guva mazu atsaucību slaucēju vidū. Kādā partijas atklātā sapulcē ierosināja par virs iepriekšējā gada izslaukuma iegūto pienu līdz ražošanas plānam (1900 l) izsniegt papildus samaksā 10 proc. piena. Ja tiek pārsniegts ražošanas plāns, tad no virsplāna izsniegt 20 proc. Nolēma arī katru mēnesi slaucēju ražošanas apspriedēs rezumēt socialistiskās sacensības rezultātus un divām uzvarētājām pasniegt ceļojošos sarkanos vimpļus līdz ar naudas premiju. Jauno papildmaksas kārtību atsaucīgi uzņēma vi-

sas. Tas bija ievērojams stimuls pārsniegšanai saistību (2000 litri piena no govīm) izpildei. Uz šā gada 1. novembra izslauktie 1822 litri no govīm liecina, ka uzņemtais saistības tiks izpildīts.

Sākumā nekādu papildmaksu nesaņēma bekona cūku audzētājas. Tad ar komunistu ierosmi nolēma par katru bekona, kas laikā nobarots un nodots, maksāt papildmaksā 10 rubļus. Šāds stimuls deva iespēju līdz 1. novembrim jau nodot valstij 209 bekonus, bet līdz gada beigām nobaros vēl 230 bekonus. Līdz ar to pagājušā gadā iegūto 15 cūnt uz 100 ha aramzemes vietā būs iegūts vairāk par 30 cūnt cūkgaļas. Tas nozīmē, ka arī šai nozarē uzņemtais saistības tiks izpildīts.

Pēc b. Muļnieka pārskata ziņojuma debatēs runāja visi komunisti. Neskatoties uz panākumiem, biedri nesaudzīgi atsedza trūkumus.

Biedrs Šlapaks runāja par pielastām kļūdām jaunlopu audzēšanā. Jaundzimušos teļus nodod rūpīgās teļu kopējas b. Pumpures kopšanā. Biedre Pumpure pieliek visus spēkus, lai jaunās teļiņas izaudzētu par augstākajām govīm. Pēc apmēram 8 mēne-

šiem teļiņas nozāk jaunlopu novietnēs „Lejastiežumos”, „Lejniekos” un „Pļenvalkos”. Šeit nu ir ista jaunlopu katorga. Valde nerūpējas, lai laikā izvestu mēslus, nākamās slaucamās govīs tad nu brien līdz vēderam mēslus, ūdens tek virsū no čurajiem jumtiem, spēkbarību nedod. Par tādējādi audzēto jauno govju augstākajumu šeit lieki runāt.

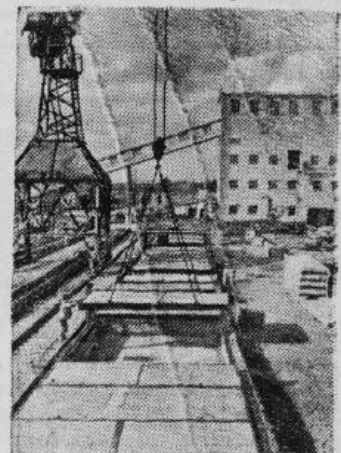
Komuniste b. Freibergs runāja par lauku mēslušanas jautājumiem. Te pirmorganizācijai un kolchoza valdei jāizdara nopietni secinājumi. Šovasar sagatavotie 520 m³ pakaišu kūdras, ir niecīga svīra nākamā gada laukaugu ražības pacelšanai.

Izejot no atklātajiem trūkumiem, tika pieņemts lēmums, kas, ieviests dzīvē, likvidēs kļūdas atsevišķās kolchoza saimniecības nozarēs un partijas pirmorganizācijas darbā. Partijas pirmorganizācijas biedri apņēmās nelokāmi pildīt PSKP CK aicinājumu—panākt un aizsteigties priekšā ASV lopkopības produkcijas ražošanā uz katru iedzīvotāju.

P. Heršbergs,
LKP rajona komitejas instruktors

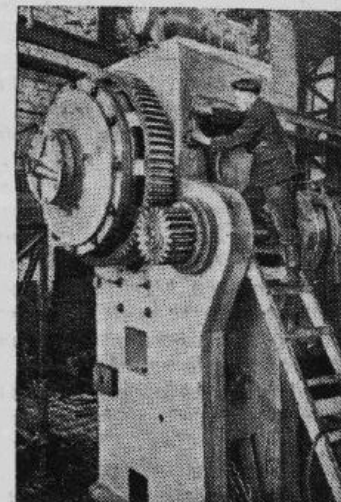
PADOMJU DZIMTENE

Krasnojarskas novads. Kanskā veidojas liels celtniecības trests № 143. Jau uzcelti betona un dzelzsbetona rūpnīcu korpusi. Eksploatacijā nodotas pirmās asfaltu un dzelzsbetona rūpnīcas.

Attēls: dzelzsbetona plates sagatavo nosūtīšanai celtniecības uzņēmumiem.

Voroņeža. Pēdējos gados smago mechanizēto spēļu rūpnīca ražo komplicētu konstrukciju spiedes 345-2500 t spiedienam. Spiedes izgatavo pēc lēmumu konstrukcijas, kas ļauj ietaupīt simtiem tonnu metālu.

Attēls: atslēdznieks H. T. Zababurins montē kalēju spiedi K-862. Zababurins izpilda divas normas maiņā.

Aizkarpatu apgabals. Labus ziemšanas apstākļus sagatavojuši kolektīvās saimniecības lopiem Tečevskas rajona Stalina vārdā nosauktā kolchoza ļaudis. Lopu novietnes labi izremontētas. Katrai govij sagatavots 22 cūnt rupļās barības, tai skaitā 19 cūnt siens, 8,5 t skābarība, 2 t lopbarības bītes un turnepši.

Attēls: Stalina vārdā nosauktā kolchozā iezīmo lopbarības bītes.

Ziema tuvu — VAI ESAM GATAVI TO SAGAIÐĪT?

Valde lemj, bet darbs nekust ne no vietas

Jau labi sen kolchoza „Aktīvis” valdes sēdē apsprieda lopu mitņu sagatavošanas gaitu ziemai.

—Līdz 15. novembrim sagatavot visas lopu novietnes ziemai,—tāds bija valdes lēmums.

Tagad šis termiņš jau pagājis, bet darīts gaužām maz. Lūk, lopu novietnē „Nabas” ir 170 govīs. Nekas nav darīts, lai slaucējām būtu kur mazgāt piena kannas un citus traukus. Pagājušā ziemā tos mazgāja ledainā ūdenī. Lai kam valde domā, ka tas nekādas grūtības nesagādās arī šoziem. Šinī pašā novietnē trīs bulļi atrodas istā „koncentracijas” nometnē. Tie stāv pilnīgā tumsā un telpas vidū ir virvas dīķis. Nav zināms, ko šie bulļi nogrēkojušies...

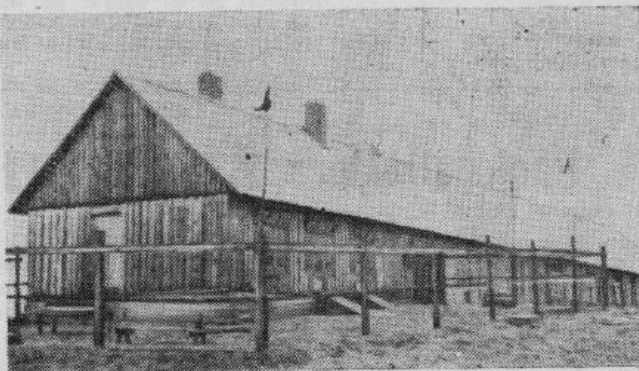
Pie pašā kolchoza kantora „Kīmalē” zirgu novietnē novietoti jaunlopi. Bet zirgi dienu un nakti pavada kā bezpajumtnieki. Novembra beigās tā gan nevajadzētu būt. Jaunlopi aizņem zirgu novietni tāpēc, ka „Ceļarājos”, kur ir to novietne, ir isti plūdi. Stāsta, ka tur pat viens jaunlops tikko neesot noslēcis.

Lūk, tā notiek, kad valde lemj, bet nekā nedara, lai lēmumus izpildītu.

A. Zujevs

A. Zars

Jaunas novietnes

Šogad vairākos mūsu rajona kolchozos nodotas ekspluatācijā jaunas novietnes kolchozu lopiem un putniem.

Tā kolchozā „Cīņa” (skat. foto) šogad ekspluatācijā nodota jauna kūts 1000 putniem. Vēl jauna putnu kūts šogad ekspluatācijā nodota kolchozā „Lepina ceļš” un tuvākā laikā nodod—„Dzimtenē”. Drīz jauno kūti 300 cūkām nodos lietošanā Mičurina vārdā nosauktajā lauksaimniecības artēlī, bet kolchozos „Brīvais ceļš” un „Traktorists” uzceltas jaunas kūtis 120 cūkām katrā.

Pavisam šoruden rajona kolchozos lietošanā nodotas 8 jaunas modernas lopu kūtis.

A. Krastiņš

Laiks no vārdiem pāriet pie darbiem

Bija vēl septembris, kad lauksaimniecības artēļa „Padomju Latvija” valde pieņēma lēmumu līdz 20. oktobrim sakārtot ziemai visas lopu novietnes.

Par šādu lēmumu nopriecāties vien nevarēja „Ozolu” slaucamo govju novietnes kopējas Anna un Milda Spulģītes. Līdz šim par šo novietni, kurā novietotas 33 govīs, tikpat kā neviens nebija licies zinis. Jums jau otro gadu caurs kā siets. Kad list, govīm muguras slapjas. Varbūt ar to slaucējas vēl būtu samierinājušās, ja nenotiktu vēl lielāka bēda. Ūdens, nākdams

Traktorists

ANSIS IBIŅŠ

tuvu divu gadu uzdevumu izpildei

Traktors U-2 ne tuvu nevar mēroties ar spēcīgajiem kāpurķēžu tērauda kumelēm, taču daudzās vietās tas ir neatvietoājams. Par to vislabāko liecību var dot kolchoza „Kopdarbība” laukkopji.

— Traktors U-2 mums ir tikpat noderīgs kā DT-54, — saka kolchoznieki.

Tiešām, mehanizators Ansis Ibiņš ar šo ritetraktoru jau izpildījis gada uzdevumu par 183 procentiem. Grūti pat uzskaitīt visus tos darbus, kurus veicis b. Ibiņš. Šogad viņš uzvaris vairāk nekā 60 ha pļavu, 30 ha pavašara aruma. Arī

Attēls: Kables MTS mehanizators Ansis Ibiņš iepilda radiatorā ūdeni.

kultivēšana veikta vairāk nekā 130 ha platībā. Pat rudeni, kad augsne bija stipri salijusi, traktors U-2 lieti noderēja aršanā, uzarojot 37 ha.

Arot b. Ibiņš paredzēto 2,1 ha vietā uzaro pat līdz 4 ha. Tā kā arklis darbināms ar hidraulisko izceļēju, nav vajadzīgs piekabinātais un labi var uzart visus lauka stūrus.

Ansis Ibiņš rūpīgi kopj uzticēto tehniku, laikā apmaiņai, iztīra filtrus un deg-

vielu tvertni, noregulē ritošās daļas. Rezultātā traktors priekšzīmīgi kalpo, nav dikstāves traktora vainas dēļ.

Par traktoristu Ansis Ibiņš strādā tūlīt pēc demobilizēšanās no Padomju Armijas — 1953. gada. Šajā diezgan ilgajā laikā viņš savu darbu iemīlējies, ieguvis krietnu pieredzi, tādēļ var droši cerēt, ka arī turpmāk panākumi neizpaliks.

R. Ritums

V. KOŽEVNIKOVŠ

RUDENS NUJORKĀ

(No žurnāla „Ogonok”)

Mēs parasti brokastojam kafēautomatā „Horns un Hardats” 42. ietā. Šurp nenāk tādēļ, lai pasēdētu, parunātos, — tikai paēst, nepaceļot acis no paplātes. Ed koncentrēti, ēdienus izvelas pēc garšas un līdzekļiem. Kafē apmeklētāji — cilvēki, kas dzīvo no sava darba. Tie ir vienkārši ģerbtie, norūpējušie ļaudis, kas nerūda, nesmaida. Toties par visiem viņiem daudz smaida aktieri Holivudā, kas tēlo vienkāršos amerikāņus kā Brodvejas nakts uzdzīvotājus. Kafējnīcas apmeklētāji pārietīgi gaida, kamēr mēs ar nedaudz angļu vārdu palīdzību izvēlamies ēdienus un norēķināmies kasē. Bet viņi neizprasa mūs: viņiem nav laika būt zīkārīgiem.

Tukšos traukus no galdā novāca nēģerietes, mutates un padziļojušās baltas sievietes. Apkalpojošais personāls mazs, bet apmeklētāju daudz — jābūt veiklībai un izturībai, lai līdz naktij no rokām nekristu tautkainie šķēļi.

Manu uzmanību saistīja vāja sieviete, kas nogurusi vilka kājas. Viņa ar piepūli stūma sev pa priekšu ratņus tukšo trauku savākšanai.

Kad viņa tuvojās mūsu galdam, mēs palīdzējām novākt no tā traukus, ne tikai aiz dabīgās vēlēšanās viņai palīdzēt, bet arī tādēļ, lai atrāktu atbilstošo gadu. Bet sieviete izturējās pret šo rīcību ļoti savādi. Sakām viņa apjuka, pēc tam viņas sejā parādījās uztraukums un noliekusies pie mums, viņa jautāja cūkstus:

— Krievi?
Patī viņa pēc krievoles neizskatījās. Tumšu ādu, melniem, iesīrmēm matiem, paliku degunai, zīlām lūpām, izmocīta, nogurusi un skumja, viņa līkās bezgalīgi nelaimīga.

— No kurienes jūs?
Viņa, nesaprazdama mūsu jautājumu, pakratīja galvu. Es parādīju uz sevi ar pirkstu un teicu: „Maskava”.

Sieviete durti to pašu un uztraukta teica:

— Budapešta. — Un viņas acis parādījās asaras.

— Jūs ungariete, jā?

Viņa pamāja ar galvu un pūlējās uzsmaidīt mums.

Mēs pālejāmies turpināt sarunu, bet sieviete nerunāja nevienā valodā, izņemot ungāru.

Kas viņa, kā nokļuva šeit?
Mēs to pajautājām trauku savācējai nēģerietei. Tā atbildēja:

— Ak jā, tā ir ungariete. Bet viņa nestrādā pie mums. Mana draudzene — nēģeriete atļāva viņai pastrādāt savā vietā svētdienā, lai varētu aizbraukt uz Long-Ailendu. Šeit viņa daudz, izbadojusies no tās zemes.

Tas ir viss, ko mēs uzzinājām par šo sievieti. Kad mēs gājām no kafējnīcas, ungariete piebrauca trauku ratņus pie pašām durvīm, bēdīgi un skumīgi mums uzsmaidīja. Tikai dēļ tā viņa piegāja pie durvīm, varbūt gribēja kaut ko pateikt, pasāzēt, lūgt palīdzību. Viņas rokas bija tik vājas, ka viņa laiku pa laiku pieturēja lailības gredzenu, lai tas nenokristu no pirksta...

Velāk mēs satikām Centralajā parkā vēl divus ungārus, kuri delikāti lādā dāvanas. Cik daudz jauzu iegrādā nelaimē amerikāņu nodevīgā politika!

Es esu pa trokšņainu ielu pie ANO celtnes stiklotās prizmas, kur pie ieejas plūvo karogi no vairums nācijām, kas apdzīvo mūsu planētu. Šurp ik dienas nāk tūkstošiem amerikāņu kā godbijīgi ekskursanti, kas tic

Specialista padomi

Kartupeļu sēklas zaļināšana

Lai iegūtu augstu kartupeļu ražu, vajadzīga laba sēkla. Eksperimentālajā saimniecībā „Spegiri” (Maskavas apgabals) izdarīti izmēģinājumi, uz kuru pamata padomju zinātnieki izstrādājuši jaunu metodi kartupeļu ražas celšanai, tā saucamo zaļināšanu, ko izdara tūlīt pēc kartupeļu norakšanas. Tas ir vienkāršs un visiem pieejams paņēmieni. Norakstot kartupeļus, kas atlasīti sēklai, izber zem nojumes vienā divās kārtās un divreiz dienā pārlapsto. Kartupeļi drīz sāk palikt iezāļi. Pēc 10 — 15 dienām, pārgriežot dažus bumbuļus, redzams, ka tie ir viscaur kļuvuši zaļi. Ar to zaļināšanas process ir pabeigts, sēklas kartupeļu sagatavoti uzglabāšanai.

Zinātnieki konstatējuši, ka gaismas ietekmē kartupeļos attīstās gliokozits — solonins, kas ir teicams antiseptisks līdzeklis pret kartupeļu puvi. Tas dod iespēju sēklas kartupeļu ziemā labi uzglabāt, tos nepārlasot.

Sēklas kartupeļu zaļināšanu esmu izmēģinājis divus gadus. Šim nolūkam ņemu agrinos kartupeļus, kas uzglabāšanā parasti ātrāk bojājas. Izmēģinājumiem bija labi panākumi. Zaļie bumbuļi uzglabāšanas līdz pat pavasarim, izstādīti dod daudz asnu un vasarā neslikti; turklāt to veģetācijas periods samazinās apmēram par divām nedēļām. Tātad tos var novākt par divām nedēļām ātrāk, kas Latvijas apstākļos ļoti svarīgi, jo rudeni kartupeļu rakšanas laiks pie mums parasti ir lietais.

Mūsu kolchozā izdarītajos izmēģinājumos zaļie sēklas kartupeļi devuši ražas pieaugumu par 10—20 centneriem no hektara.

Agronom F. Sprūds, Liepājas rajona Kirova vārdā nosauktā kolchoza priekšsēdētājs

Nepieļaut nekārtības darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izskatīšanā

Darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izskatīšanas kārtību nosaka PSRS Centralās izpildkomitejas 1935. gada 14. decembra lēmums „Par darbaļaužu sūdzību izskatīšanu”.

Neskatoties uz pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu kārtību darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izskatīšanā, vairākas rajona iestādes un uzņēmumi joprojām pieļauj pārkāpumus.

Par to, ka nav vajadzīgās kārtības darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izskatīšanā Kuldīgas pilsētas izpildkomitejā un tai pakļautajās namu pārvaldēs, runāts vairākkārt. Taču trūkumi nav novērsti. Namu pārvaldēs, kā atklājās rajona prokuratūras un izpildkomitejas organizētajās pārbaudēs, sūdzības un iesniegumus nekur neregistrē, tās neviens nepārbauda, glabā kā pagādās un nedod atbildes to iesniedzējiem.

Ceturta namu pārvalde 23. augustā saņēma kolektīvu sūdzību no nama Padomju ielas Nr. 10 iedzīvotājiem. Iedzīvotāji pamatoti sūdzējās, ka viņu mājā ir satrūdējuši logu rāmji, nelietoama kļuvusi atēja un neciešami uzvedas finieru rūpnīcas „Vulkans” kopmītnes iedzīvotāji. Atbilde uz šo sūdzību vēl oktobra beigās nebija atsūtīta.

Šā gada 10. jūlijā pilsonis Voldemars Talents iesūtīja iesniegumu 4. namu pārvaldei, lai izlabotu izlietni. Uz šī pilsoņa sūdzību vēl nebija atbildēts oktobrī. Līdzīgi trūkumi ir Kuldīgas pilsētas 3., 5. un pārējās namu pārvaldēs, kā arī pilsētas izpildkomitejā. Par to liecina kaut vai tas, ka vēl šā gada 16. februārī Sarkanarmijas ielas Nr. 19 iedzīvotāji griežas ar sūdzību pie pilsētas izpildkomitejas, ka sagrūvusi atē-

Protams, padomju Zemes pavadonim būtu bijis jāatkrāp kopā ar amerikāņu brāli, kas ienestu arī savu artavu pasaules zinātnes attīstībā. Bet, kā saka, ja reiz nav, tad arī nav ko spriest.

Kad žurnālisti palūdza Lodžu kungam izteikt savus iespaidus par padomju Zemes pavadoni, Lodža kungs dzirdīgi atbildēja, ka viņš nodarbojas tikai ar politiku. Viņam nav tehnisko zināšanu un tādēļ uz tādu jautājumu neko atbildēt nevarot. Cik redzams, Lodža kungs aizmirsis, kāda drosme viņam bija ANO tribīnē vēl nesen, spriežot par atomombu dažādiem uzlabojumiem...

Ko tur slēpt, amerikāņu kontinentā Dalles politika radiju si padomju ļaudīm klimatu ar stipri pazeminātu temperatūru. Bet arī šīs dienas mēs izjutām, ka līdz mums atplāda cilvēcisks siltums. Simtiem nepazīstamu amerikāņu, uzzinājuši, ka mēs krievi, spieda mums rokas un no sirds apsveica ar liela-ko zinātnes uzvaru. Mūs uzai- cināja pie sevis mājā soeši ļau- dis un rādīja padomju Zemes pavadona lidojuma paštaisītās schemas. Amerikas tauta norai- da vārdu „satelīts”, kas jau pa- guvis tiem atbilstēšu Lodža un Dalles kungu nenogurstošajās mutēs. Un tagad visi amerika- ņi, kā arī ASV prese lieto krievu vārdu „pavadonis” — „Krievu pavadonis”, („spuņķis” — „Rašens spuņķis”).

ja un ka namu pārvalde neko nedara, lai to izremontētu. Taču, diemžēl, atbildi ne- saņēma. Minētais rāda, ka pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājam b. Mazbergai trūkst atbildības sajūtas par darbaļaužu sūdzību un iesnie- gumu izskatīšanu un apmie- rināšanu laikā.

Trūkumi darbaļaužu sūdzību un ierosinājumu izskatī- šanā sastopami atsevišķu rā- jona izpildkomitejas noda- ļu darbā. Tas liecina, ka vispārējās nodaļas vadītājam b. Eizengraudiņam, kas at- bildīgs par sūdzību un iesnie- gumu izskatīšanu, turpmāk uzticētā pienākuma izpildei jāvēl liela uzmanība.

Neapmierinoši darbaļaužu sūdzību un iesniegumu izska- tīšana joprojām notiek rājo- na kolchozos. Lielākajā daļā kolchozu nav sūdzību un ier- osinājumu reģistrācijas žur- nālu, atbildes uz sūdzībām netiek dotas, tās glabā pa- virši. Ja arī šāds žurnāls ie- krāts, tad tikai formāli un tas lietas patieso stāvokli ne- atspoguļo, kā tas ir kolcho- zā „Kopdarbība” un citos. Lielākā daļa kolchozu priekš- sēdētāji un pārējo valdes lo- cekļu lēmumu par sūdzību un iesniegumu izskatīšanas kārtību neziņā, ar ko arī iz- skaidrojami trūkumi.

Cienu padomju izpildko- mitejas pavirši kontrolē sū- dzību un iesniegumu izskatī- šanu. Nav papārksts, lai par sūdzību izskatīšanu laikā re- putētos arī cienu padomju de- putāti, lai nomaļu nestāvētu uzņēmumu, iestāžu un kol- chozu partijas organizācijās. Tā nedrīkst turpināties. Trū- kumi darbaļaužu sūdzību iz- skatīšanā jānovērš nekavējo- ties un jāraugās, lai tie ne- atkārtotos.

F. Jaunbelzājs, rajona izpildkomitejas sekretārs

„Nev York Post”-a Džozefs Lošs citē kādas rietumu valsts delegācijas vadītāja izteicienu: „Būtu bijis brīnīgs, ja prezidents Elzenhauers ierastos Asamblejā, apsvēktu krievus ar viņu panākumiem un pasludinātu, — ka, lai izkļūtu no strup- ceļa ASV atbrūošanās jautā- jumos, viņi bez ierunām iz- beigs kodoltermisko ieroču iz- mēģinājumus”. Tādas ir daži Rietumu politisko darbinieku veselīgas balsis...

Amerikāņu fizikas institūta direktors Elmers Hatčinsons ame- rikāņu zinātnes atpalcības le- meslus izskaidro ar to, ka jau- natnei neļauzdina interesi par fiziku un matematiku.

Mums par izbrīnu uzziņājam, ka daudzās ASV skolās nepa- sniedz ne fiziku, ne matemati- ku.

Presē publicēts kā spīdošs amerikāniskās dzīves veida un domāšanas piemērs kāda skol- nieka izteiciens, kurš paziņo- jais:

— Pie mums brīvība un ve- viens nedrīkst mūs piespiest mā- cīties matematiku un fiziku kā PSRS!

(Turpinājums sekos)

Vēstule „Kritikas gaismā”

Šoreiz gribētu mazliet Jūs lūgt talkā un padomu, ko lai dara ar tiem jauniešiem, kas neprot uzvesties deju zālēs. Tagad arī mūsu—Rendas tautas namā dažādi stilotāji vai kā citi viņus nosauc—deju kropļotāji—sāk izkropļot dejas.

Lūk, jauniešiem kā parasts uzlūdz jaunieši dejojot un tad sākas brīsmīga locīšanās, grūstīšanās, ka kauns skatīties, kur nu vēl dejoj. Kas tad ir šie bravurīgie jaunieši? Tie ir tie paši Kuldīgas „stilotāji”, kuri ne vienu vien reizi izmesti no zāles Kuldīgā un „Ezerīnos”. Ta-

gad viņi ieradusies pie mums Rēdā. Viens no viņiem bija kāds Rudājs no Kuldīgas, citiem neizdevās uzvārdus noskaidrot. Arī dažas meitenes nav labākas. Tā Kuldīgas patērētāju biedrības savienības sagādes kantora darbiniece Velta Tālberga pat pasmējās, kad viņai aizrādīja, lai tā nedejo. Vai tiešām nevarētu aizliegt šiem kropļotājiem tā uzvesties deju zālē? Vai nevarētu tos izmest ārā, kad viņi tā uzvedas?

Rendenieks

Kaķu pansija

Es, Lina Meijere Kuldīgā, Rīgas ielā № 1, labi sen esmu atvērusi kaķu pansiju ar visām ērtībām un labierīcībām zem viena jumta. Pieņemam audzināšanā visādu sugu un krāsu kaķus neatkarīgi no dzimuma. Pašreiz manā pansijā jau atrodas vairāk nekā 13 kaķu.

Tiesa, kaimiņi sākuši kurnēt, saka, ka mani audzēkņi nepildinīgi uzvedoties viņu durvju priekšā. Taču man uz to nospļauties, jo manā pusē ir rajona ārstnieciski-profilaktiskās

apvienības sanepīdnodaļas darbinieki ar b. Tarosi priekšgalā. Uz šo „nekaķu” sūdzību pamata viņi reiz atnāca, pastīja gaisu, pasmaidīja un aizgāja. Tas mani iepriecināja un es joprojām paplašinu savu pansiju.

Tātad visus kaķiņus pie manis!

Lina Meijere

Piezīme: Lina Meijere vēlādu sludinājumu nav iesniegusi publicēšanai, bet ja viņa to gribētu, tad teksts būtu apmēram tāds.

Katram pēc nopelniem

Līdzās godīgiem, strādīgiem kolchozniekiem lauksaimniecības arteļos vēl atgādās cilvēki, kas izvairās no sabiedriskā darba.

Strādājis — saņēmis.

Un ... arī saņēmis...

Starpkontinentalā balistiskā rakete

Padomju zinātnieku sasniegums — starpkontinentalās balistiskās daudzpakāpju raketes radīšana ležimē jaunu svarīgu posmu zinātnes un tehnikas attīstībā.

Kā zināms, ideja radīt daudzpakāpju sistemu ar zibāmā secībā atdalāmiem dzinējiem pieder izcilajam krievu zinātniekam K. E. Cialkovskim, kurš jau XX gadsimta sākumā plaši popularizēja problēmu par tāllidojumiem kosmosā telpā.

Mūsu zinātnieki iespēja spīdoši realizēt sava talantīgā tautieša ideju. Viņu radītā rakete nosaukta par starpkontinentālo tāpēc, ka tā spēj nolidot daudzus tūkstošus kilometru, kas nodrošina tās lidojumu no viena zemeslodes kontinenta uz otru.

Raketes korpuss ir bez spārnēm, cilindrvēdīgs, vairākus metrus garš ar smailu, gaisa viegli applūstošu, priekšējo daļu. Izgatavots tas no īpatnējiem materiāliem, kas izturīgi pret ļoti lielu karstumu. Korpusa iekšienē izvietoti spēcīgi reaktīvie dzinēji, tvertnes ar šķidro degvielu un oksidētāju, vadīšanas sistēmas aparatura. Raketei ir vairākas pakāpes. Katrai no tām ir savs dzinējs, degviela un oksidētājs. Pēc uzlidojuma, noteiktā attālumā, kad degviela un oksidētājs izlietojušies, attiecīgās pakāpes dzinējs atdalās, un atvieglota sistēma, atlikušo dzinēju dzīta, straujāk dodas uz priekšu.

Atšķirībā no nebalistiska-

jām raketēm balistiskā rakete tiek palaista vertikāli no pavisam neliela laukuma un paceļas ievērojamā augstumā aiz atmosfēras robežas, kosmoskā telpā, kur tūkstoš kilometru augstumā veido īpatnēju loku — balistisko līkni, pēc tam ar milzīgu ātrumu — 20 līdz 25 tūkstošiem kilometru stundā — traucas lejup. Raketi pēc vertikālā uzlidojuma uz vajadzīgo pusi pagriež automātiska ierīce.

Zināms, ka ASV arī tiek veikti darbi starpkontinentalās balistiskās raketes radīšanai. Ar šīm problēmām nodarbojas daudzas dažādas firmas. Taču 1957. gada jūnijā ASV izdarītais pirmais mēģinājums

palaist balistisko raketi „Atlas” beidzās neveiksmīgi. Kā raksta amerikāņu aviācijas žurnāls 1957. gada 14. jūnija numurā, raketi bijis paredzēts palaist 3200 kilometru tālu ar maksimālo lidojuma augstumu — 110 km. Taču, sasniedzot tikai 4 km augstumu, rakete sākusī krist lejup. Pirmā mēģinājuma rakete izmaksājusi 5 miljonus dolaru. Nesekmīgi beidzās arī otrais mēģinājums palaist „Atlas” tipa raketi 25. septembrī. Apmēram 5 sekundes pēc palaišanas rakete sprāga gaisā.

Padomju zinātnes un tehnikas jaunajai uzvarai ir milzīga nozīme mūsu Dzimtenes aizsardzības nostiprināšanā un miera nodrošināšanā visā pasaulē.

J. Gorilins,
kara zinātņu kandidāts

Aizrādījumi

Sakarā ar Kuldīgas pilsētas Darbālaugu deputātu padomes izpildu komitejas 1957. g. 31. oktobra lēmumu № 72 „Par māju numurāciju apstiprināšanu Pārventas ielā, Putnu dārzā, 9. janvāra ielā, Edoles ielā, 21. jūlija ielā, Stachanoviču ielā un Nākotnes ielā”, Kuldīgas pilsētas izpildu komiteja uzdod visiem Kuldīgas pilsētā dzīvojošiem privātmāju īpašniekiem līdz š. g. 1. decembrim izgatavot un piestiprināt pie savas mājas atbilstošu kārtas numuru. Kārtas numuru saskaņot ar rajona izpildu komitejas vietējo saimniecības nodaļu.

Sakarā ar pirts rekonstrukcijas darbiem, ar š. g. 15. novembrī pirti darbojas tikai viena nodaļa: piektdienās no plkst. 14 — 23 sievietēm;

sestdienās no plkst. 14 — 24 un svētdienās no plkst. 9 — 13 vīriešiem.

Redaktors A. Blūms